

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

Iulie 2020

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Orientarea sexuală

A se vedea și fișele tematice privind [„Homosexualitatea: aspecte penale”](#) și [„Aspecte legate de identitatea de gen”](#).

Art. 14 (interzicerea discriminării) din [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#):

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de [prezenta] Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Dreptul la viață și interzicerea tratamentelor inumane ori degradante (art. 2 și art. 3 din Convenția europeană a drepturilor omului)

Acuzații de rele tratamente aplicate de către poliție sau de către persoane particulare

[Identoba și alții împotriva Georgiei](#) [a se vedea, de asemenea, infra, „Libertatea de întrunire și de asociere (art. 11 din Convenție)”]

12 mai 2015

Această cauză privea o demonstrație pașnică organizată la Tbilisi, în mai 2012, de către o organizație neguvernamentală (ONG) – prima reclamantă – pentru a marca Ziua Internațională împotriva Homofobiei, care a fost perturbată în mod violent de contramanifestanți, mai numeroși decât demonstranții. Cei 13 reclamanți care au participat la marș s-au plâns, în special, că autoritățile georgiene nu i-au protejat de atacurile violente ale contramanifestanților și nu au efectuat o anchetă efectivă cu privire la incident, stabilind, în special, motivul discriminatoriu din spatele atacurilor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), **coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție în privința celor 13 reclamanți care au participat la marș. În primul rând, având în vedere diferitele rapoarte privind situația persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen din Georgia – în special cele întocmite de către [Comisarul pentru Drepturile Omului](#) al Consiliului Europei, Curtea a observat că atitudinile negative față de membrii acestei comunități erau răspândite pe scară largă în anumite segmente ale societății georgiene. În acest context, era foarte clară conotația discriminatorie a atacurilor împotriva participanților la marșul din mai 2012. În continuare, Curtea a constatat că, fiind înconjurați de o mulțime de oameni furioși, mai numeroși decât ei, care au proferat amenințări grave și au recurs în mod aleatoriu la acte de violență fizică, reclamanții trebuie să fi trăit sentimente de teamă, angoasă și nesiguranță, care nu erau compatibile cu respectarea demnității lor umane. În plus, autoritățile, care cunoșteau sau ar fi trebuit să cunoască riscurile care amenințau demonstrația, aveau așadar obligația să asigure o protecție adecvată, pe care însă nu au îndeplinit-o. În cele din urmă, subliniind că, în temeiul dreptului penal al Georgiei, discriminarea pe motive de orientare sexuală și de identitate de gen ar trebui să fie considerată o circumstanță agravantă în săvârșirea unei infracțiuni, Curtea a constatat că ar fi fost esențial ca autoritățile să efectueze ancheta în acest context specific, ceea ce nu au făcut. Prin urmare, nu au desfășurat o anchetă adecvată cu privire la acuzațiile de rele tratamente ale celor 13 reclamanți.

M.C. și C.A. împotriva României (cererea nr. 12060/12)

12 aprilie 2016

În iunie 2006, reclamantul a participat la marșul anual al homosexualilor, care a avut loc în București. În metrou, când se întorceau acasă, au fost atacați de către un grup format din șase tineri și o femeie. Atacatorii i-au lovit cu pumnii și picioarele și au strigat jigniri homofobe la adresa lor. Reclamantul s-a plâns de faptul că ancheta privind atacul împotriva acestora nu a fost adecvată. Au afirmat, în special, că autoritățile nu au luat în considerare faptul că infracțiunile săvârșite împotriva acestora au fost motivate de ură împotriva homosexualilor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), **coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, constatând că anchetele privind acuzațiile de rele tratamente ale reclamantilor nu au fost efective, deoarece au durat prea mult timp, au fost viciate de deficiențe grave și nu au luat în considerare existența unor posibile motive de discriminare.

Cereri pendinte

Aghdgomelashvili și Japaridze împotriva Georgiei (nr. 7224/11)

Cerere comunicată Guvernului georgian la 3 decembrie 2013

Această cauză privește plângerea formulată de două angajate ale unui ONG care promovează drepturile LGBT (persoane lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen) cu privire la descinderea efectuată de poliție la sediul biroului organizației, în cursul căreia acestea susțin că au fost supuse la rele tratamente și au făcut obiectul unei percheziții ilegale. De asemenea, se plâng de lipsa unei anchete efective. În cele din urmă, ele susțin că supunerea la rele tratamente, ingerința în viața lor privată și lipsa unei anchete efective cu privire la pretenziile abuzive ale poliției pot fi explicate de atitudinea discriminatorie a autorităților împotriva orientării sexuale reale sau percepute a reclamantelor și/sau a activităților desfășurate de acestea pentru ONG-ul în cauză.

Curtea a comunicat cererea Guvernului georgian și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție și în temeiul art. 1 (interzicerea generală a discriminării) din Protocolul nr. 12 la Convenție.

Sabalić împotriva Croatiei (nr. 50231/13)

Cerere comunicată Guvernului croat la 7 ianuarie 2014

Reclamanta, care a fost atacată într-un bar de către un bărbat căruia îi dezvăluise orientarea sa homosexuală, se plânge, în special, de lipsa unei reacții procedurale adecvate din partea autorităților interne la un act de violență săvârșit de către o persoană particulară și motivat de orientarea ei sexuală. De asemenea, se plânge de faptul că nu a dispus de o cale de atac internă efectivă privind plângerile sale și că a fost discriminată pe baza orientării sale sexuale.

Curtea a comunicat cererea Guvernului croat și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private), art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Cerere similară pendinte: **Beus împotriva Croatiei (nr. 16943/17)**, comunicată Guvernului croat la 5 aprilie 2017.

Grupul de Sprijin al Inițiativelor Femeilor (Women's Initiatives Supporting Group - WISG) și alții împotriva Georgiei (nr. 73204/13)

Cerere comunicată Guvernului georgian la 24 august 2015

Cauza privea o manifestație pacifistă organizată pentru a marca Ziua Internațională împotriva Homofobiei, manifestație care a fost perturbată în mod violent de contramanifestanți.

Curtea a comunicat cererea Guvernului georgian și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 10 (libertatea de exprimare), art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Chechetkin împotriva Rusiei (nr. 42395/15)

Cerere comunicată Guvernului rus 6 iulie 2017

Reclamantul se plânge, în special, de lipsa unei anchete adecvate din partea autorităților interne cu privire la un atac motivat de ură împotriva persoanelor LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali și transgen).

Curtea a comunicat cererea Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Romanov împotriva Rusiei și alte 2 cereri (nr. 58358/14, 7146/15 și 25887/15)

Cereri comunicate Guvernului rus la 2 noiembrie 2017

Cererile privesc violențele verbale și fizice la care au fost supuși activiștii LGBT de către contramanifestanți pe durata paradelor homosexualilor.

Curtea a adus cererile la cunoștința Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private), art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

A împotriva Azerbaidjanului (nr. 17184/18) și alte 24 de cereri

Cereri comunicate Guvernului Republicii Azerbaidjan la 26 februarie 2019

Reclamantii sunt membri ai comunității LGBT (persoane lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen), care au fost arestați în timpul unor descinderi efectuate de poliție la jumătatea lunii septembrie 2017.

Curtea a comunicat cererile Guvernului Republicii Azerbaidjan și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Condițiile de detenție

Stasi împotriva Franței

20 octombrie 2011

Reclamantul s-a plâns că a fost victima unor rele tratamente din partea altor deținuți în perioada detenției sale, în special din cauza homosexualității sale, și a afirmat că autoritățile nu au luat măsurile necesare pentru a-i asigura protecția.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. A constatat că, având în vedere circumstanțele cauzei și ținând seama de faptele cu care au fost sesizate, autoritățile au luat toate măsurile care erau de așteptat în mod rezonabil din partea lor pentru a-l proteja pe reclamant împotriva vătămării fizice.

X. împotriva Turciei (nr. 24626/09)

9 octombrie 2012

Cauza privea situația unui deținut homosexual căruia, după ce s-a plâns de acte de intimidare și hărțuire din partea colegilor de detenție, i s-a aplicat măsura izolării timp de 8 luni în total.

Curtea a considerat că aceste condiții de detenție i-au cauzat reclamantului o suferință psihică și fizică, precum și un sentiment de lipsire de demnitate, ceea ce constituie „**tratamente inumane ori degradante**” **contrare art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Curtea a constatat, de asemenea, că principalul motiv al măsurii de izolare impuse reclamantului nu a fost protecția acestuia, ci, mai degrabă, orientarea sa sexuală. Prin urmare, Curtea a concluzionat că a existat **un tratament discriminatoriu** și, prin urmare, **o încălcare a art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție.

Riscurile la care sunt expuse persoanele homosexuale în cazul returnării lor țara de origine

I.I.N. împotriva Țărilor de Jos (nr. 2035/04)

9 decembrie 2004 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea pretinsul risc, la care era expus un bărbat homosexual, de a suferi tratamente contrare art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, în cazul returnării sale în Iran.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. A constatat că reclamantul nu a demonstrat că, în cazul său, existau motive serioase pentru a considera că ar fi expus unui risc real de a fi supus unor tratamente contrare art. 3 din Convenție, din cauza homosexualității sale.

A se vedea, de asemenea: **E. împotriva Regatului Unit (nr. 17341/03)**, decizie privind admisibilitatea din 22 iunie 2004.

A.S.B. împotriva Țărilor de Jos (nr. 4854/12)

10 iulie 2012 (decizie de scoatere de pe rol)

Reclamantul s-a plâns de faptul că, dacă ar fi expulzat în Jamaica, s-ar confrunta cu un risc real și personal de a fi supus unor tratamente contrare art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, din cauza homosexualității sale.

Curtea a decis **radierea** cererii de pe rolul său, în conformitate cu art. 37 (radierea de pe rol) din Convenție. A subliniat, în special, că reclamantului îi fusese acordat azil în Țările de Jos și a constatat că, în consecință, nu mai exista niciun risc de a fi expulzat în Jamaica.

M.K.N. împotriva Suediei (nr. 72413/10)

27 iunie 2013

Reclamantul s-a plâns că a trebuit să plece din Mosul (Irak), întrucât a fost persecutat din cauza convingerilor sale creștine. În plus, acesta a afirmat că, dacă ar fi returnat în Irak, ar fi expus riscului de persecuție pentru că a avut o relație homosexuală, partenerul acestuia fiind deja ucis de mujahedini.

Curtea a hotărât că punerea în aplicare a **ordinului de expulzare** împotriva reclamantului **nu ar determina o încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. S-a constatat că, în cazul expulzării sale în Irak, reclamantul nu ar fi expus niciunui risc din cauza situației generale din țara acestuia, care se îmbunătățea. În plus, deși existau dovezi care arătau că apartenența reclamantului la o minoritate vulnerabilă l-ar expune unui risc real de a fi supus la tratamente inumane sau degradante, dacă ar fi expulzat, Curtea a hotărât că acesta putea în mod rezonabil să se mute în alte regiuni din Irak, precum Kurdistan, din partea de nord. În cele din urmă, Curtea a considerat că respectivul capăt de cerere al reclamantului privind relația sa homosexuală nu era credibil.

M.E. împotriva Suediei (nr. 71398/12)

8 aprilie 2015 (Marea Cameră)

Reclamantul, solicitant de azil, a susținut, în special, că, dacă ar fi obligat să se întoarcă în Libia pentru a solicita reîntregirea familiei acolo, ar fi expus unui risc real de a fi persecutat și supus la rele tratamente, în primul rând din cauza homosexualității sale, dar și din cauza problemelor pe care le avusese cu autoritățile militare libiene după arestarea sa pentru contrabandă cu arme.

Curtea a reținut că Oficiul pentru migrații i-a acordat reclamantului, la 17 decembrie 2014, un permis de ședere care a anulat efectiv ordinul de expulzare împotriva acestuia. Oficiul a constatat că situația din Libia în materie de securitate se deteriorase începând din vara anului 2014 și că, în cazul în care reclamantul ar fi expulzat în țara sa de origine, ar fi expus riscului de persecuție, deoarece acesta trăia în mod deschis ca persoană homosexuală și era de așteptat să facă acest lucru în continuare, la întoarcerea sa. Prin urmare, acesta avea nevoie de protecție în Suedia. Deși nu a existat o soluționare pe cale amiabilă între părți, Curtea a considerat că riscul unei posibile încălcări a art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție a fost înlăturat și că, prin urmare, cauza a fost soluționată

la nivel național. Curtea nu a acceptat nici argumentul reclamantului potrivit căruia ar trebui să continue să examineze cauza acestuia, întrucât aceasta ridică probleme grave de importanță fundamentală privind drepturile persoanelor homosexuale și modul de evaluare a acestor drepturi în cauzele referitoare la azil din întreaga Europă, având în vedere că, în decizia sa din 17 decembrie 2014, Tribunalul pentru migrații a ținut seama de orientarea sexuală a reclamantului. Curtea a hotărât că, prin urmare, este **oportun să radieze cererea de pe rolul său**.

A.E. împotriva Finlandei (nr. 30953/11)

22 septembrie 2015 (decizie de scoatere de pe rol)

Această cauză privea presupusul risc de a fi supus unor tratamente contrare art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, cu care s-ar confrunta un bărbat homosexual în cazul returnării sale în Iran.

Curtea **a radiat cererea de pe rolul său**, în conformitate cu art. 37 (scoaterea de pe rol) din Convenție, constatând, în special, că reclamantului i s-a acordat un permis de ședere permanent în Finlanda, valabil un an, cu posibilitatea de reînnoire, și că, prin urmare, nu mai făcea obiectul unui ordin de expulzare. Prin urmare, Curtea a considerat că problema care determinase formularea plângerii în cauză a fost soluționată.

A.N. împotriva Franței (nr. 12956/15)

19 aprilie 2016 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea pretinsul risc de a fi supus la rele tratamente contrare art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, la care era expus un bărbat homosexual în cazul returnării sale în Senegal.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. S-a constatat că reclamantul nu a stabilit că s-ar confrunta cu un risc real de a fi supus unui tratament care contravine art. 3 din Convenție, în cazul în care ar fi returnat în Senegal.

M.B. împotriva Spaniei (nr. 15109/15)

13 decembrie 2016 (decizie – cerere parțial radiată de pe rol și parțial inadmisibilă)

Reclamanta, resortisant camerunez, s-a plâns, în special, că, în cazul expulzării sale în Camerun, viața și integritatea sa fizică ar fi în pericol din cauza orientării sale sexuale.

Curtea **a radiat de pe rol** capătul de cerere formulat de reclamantă în temeiul art. 13 (dreptul la un recurs efectiv), coroborat cu art. 2 (dreptul la viață) și art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, constatând, în special, că, la momentul deciziei Curții, reclamanta nu risca să fie expulzată de pe teritoriul spaniol și că, în cazul în care cererea sa de azil ar fi respinsă printr-o procedură administrativă, aceasta ar avea posibilitatea de a formula recurs în fața *Audiencia Nacional*. În plus, Curtea a declarat **inadmisibile**, ca premature, capetele de cerere formulate de reclamantă în temeiul art. 2 și art. 3 din Convenție.

I.K. împotriva Elveției (nr. 21417/17)

19 decembrie 2017 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantul, un sierra-leonez, care susținea că este homosexual, a afirmat, în special, că se temea că va fi supus unor tratamente inumane sau degradante dacă ar fi returnat în Sierra Leone.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. A reținut, în special, că orientarea sexuală era o componentă fundamentală a identității și conștiinței unei persoane și, în consecință, persoanelor care depun o cerere de protecție internațională pe baza orientării lor sexuale nu li se poate cere să ascundă acest lucru. În speță, totuși, constatând lipsa de credibilitate a susținerilor reclamantului sau a unor documente concludente în sprijinul acestora, Curtea a considerat că nu existau motive serioase să se creadă că reclamantul ar fi expus unui risc real de a fi supus la tratamente contrare art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, în cazul returnării acestuia în Sierra Leone.

A se vedea, de asemenea, hotărârile recente:

A.T. împotriva Suediei (nr. 78701/14)

25 aprilie 2017 (decizie de scoatere de pe rol)

[E.S. împotriva Spaniei \(nr. 13273/16\)](#)

26 septembrie 2017 (decizie - cerere parțial radiată de pe rol și parțial inadmisibilă)

[Nurmatov \(Ali Feruz\) împotriva Rusiei](#)

2 octombrie 2018 (decizie - cerere parțial radiată de pe rol și parțial inadmisibilă)

[S.A.C. împotriva Regatului Unit \(nr. 31428/18\)](#)

12 noiembrie 2019 (decizie de scoatere de pe rol)

Cerere pendinte

[B împotriva Elveției \(nr. 43987/16\)](#)

Cerere comunicată Guvernului elvețian la 29 martie 2017.

Această cauză privește pretinsul risc, la care era expus un bărbat homosexual, de a suferi tratamente contrare art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, în cazul returnării sale în Gambia.

[Curtea a comunicat cererea Guvernului elvețian și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 din Convenție.](#)

Dreptul la libertate și la siguranță (art. 5 din Convenție)

[O.M. împotriva Ungariei \(nr. 9912/15\)](#)

5 iulie 2016

Această cauză avea ca obiect detenția reclamantului timp de 58 de zile, ulterior depunerii cererii sale de azil în Ungaria, în care acesta a afirmat că fusese forțat să fugă din Iran, țara sa de origine, din cauza homosexualității sale. În octombrie 2014, a fost recunoscut ca refugiat. Reclamantul s-a plâns, în special, că detenția sa a fost arbitrară și nejustificată.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în perioada cuprinsă între 25 iunie și 22 august 2014. A considerat, în special, că deciziile autorităților nu conțineau o analiză adecvată privind circumstanțele individuale ale reclamantului, membru al unui grup vulnerabil din cauza apartenenței la o minoritate sexuală din Iran.

Dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței (art. 8 din Convenție)

Adopția

[Fretté împotriva Franței](#)

26 februarie 2002

Reclamantul, un bărbat homosexual, s-a plâns că decizia de respingere a cererii de încuviințare a adopției unui copil constituia o ingerință arbitrară în viața sa privată și de familie, deoarece se bazase exclusiv pe o prejudecată nefavorabilă cu privire la orientarea lui sexuală. În continuare, acesta s-a plâns că nu a fost citat la ședința de judecată a cauzei sale în fața *Conseil d'État*.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. S-a constatat că autoritățile naționale au fost îndreptățite să considere în mod legitim și rezonabil că dreptul de a putea adopta un copil, pe care s-a bazat reclamantul, era limitat de interesele copiilor eligibili pentru adopție, fără a aduce atingere aspirațiilor legitime ale reclamantului și fără a pune sub semnul întrebării alegerile sale personale. Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 6** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, deoarece reclamantului i-a fost refuzat accesul la un proces echitabil în cauza sa, în cadrul unei proceduri contradictorii.

E.B. împotriva Franței (nr. 43546/02)

22 ianuarie 2008 (Marea Cameră)

Această cauză privea refuzul de a acorda reclamantei încuviințarea adopției, din cauza stilului ei de viață, aceasta fiind lesbiană și trăind cu o altă femeie. Reclamanta a susținut că, în fiecare etapă a cererii sale de încuviințare a adopției unui copil, a suferit un tratament discriminatoriu, care s-a bazat pe orientarea sexuală a acesteia și a adus atingere dreptului său la respectarea vieții private.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a observat, în special, că homosexualitatea reclamantei a fost un factor determinant pentru respingerea cererii sale, întrucât dreptul francez le permitea persoanelor celibatate să adopte un copil, deschizându-se astfel posibilitatea adopției de către o persoană homosexuală celibatară.

Gas și Dubois împotriva Franței

15 martie 2012

Reclamantele erau două femei care locuiau împreună. Cauza avea ca obiect respingerea cererii primei reclamante de pronunțare a unei hotărâri de adopție simplă¹ a copilului celei de-a doua reclamante. Ele au susținut că această decizie le-a încălcat dreptul la respectarea vieții private și de familie într-o manieră discriminatorie.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a considerat, în special, că situația juridică a reclamantelor nu putea fi considerată comparabilă cu cea a cuplurilor căsătorite, atunci când era vorba despre adoptarea unui copil de către al doilea părinte. De asemenea, nu a constatat nicio dovadă a existenței unei diferențe de tratament bazate pe orientarea sexuală a reclamantelor, având în vedere că nici cuplurilor heterosexuale care au încheiat un parteneriat civil nu li se permitea să obțină o hotărâre de adopție simplă. Ca răspuns la argumentul reclamantelor potrivit căruia cuplurile heterosexuale, care au încheiat un parteneriat civil, puteau să eludeze interdicția sus-menționată căsătorindu-se, Curtea și-a reiterat concluziile privind accesul la căsătorie al cuplurilor formate din persoane de același sex (hotărârea *Schalk și Kopf împotriva Austriei*, a se vedea infra, la secțiunea „Dreptul la căsătorie”).

X și alții împotriva Austriei (nr. 19010/07)

19 februarie 2013 (Marea Cameră)

Această cauză avea ca obiect plângerea depusă de către două femei aflate într-o relație homosexuală stabilă cu privire la refuzul instanțelor austriece de a-i acorda uneia dintre parteneri dreptul de a-l adopta pe fiul celeilalte parteneri, fără a rupe legăturile juridice ale mamei cu copilul (adopție coparentală). Reclamantele au susținut că nu exista nicio justificare rezonabilă și obiectivă pentru încuviințarea adopției copilului unui partener de către celălalt partener în cazul cuplurilor heterosexuale, căsătorite sau nu, în vreme ce adopția copilului unui partener de către celălalt partener era interzisă în cazul cuplurilor homosexuale.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție din cauza diferenței de tratament la care au fost supuse reclamantele în comparație cu cuplurile heterosexuale necăsătorite, în care unul dintre parteneri dorea să adopte copilul celuilalt partener. De asemenea, a considerat că **nu a fost încălcat art. 14, coroborat cu art. 8**, dacă se compară situația reclamantelor cu cea a unui cuplu căsătorit, în care unul dintre soți dorește să adopte copilul celuilalt soț. Curtea a constatat, în special, că diferența de tratament dintre reclamante și un cuplu heterosexual necăsătorit, în care un partener dorea să adopte copilul celuilalt partener, s-a bazat pe orientarea sexuală a primei reclamante și a celei de-a treia reclamante. Nu au fost invocate motive convingătoare pentru a arăta că o astfel de diferență de tratament era necesară pentru protejarea familiei sau pentru protejarea

¹ Adopția simplă permite să se stabilească un al doilea raport juridic părinte-copil, în plus față de raportul inițial părinte-copil bazat pe legături de sânge (spre deosebire de adopția deplină, în cadrul căreia noul raport juridic îl înlocuiește pe cel inițial)

intereselor copilului. În același timp, Curtea a subliniat că statele nu erau obligate de Convenție să extindă la cuplurile necăsătorite dreptul la adopția de către al doilea părinte (coparentală). Mai mult, trebuie să se facă distincție între această cauză și cauza *Gas și Dubois împotriva Franței* (a se vedea supra), în care Curtea a constatat că nu a existat nicio diferență de tratament bazată pe orientarea sexuală între un cuplu necăsătorit, format din persoane de sex opus, și un cuplu format din persoane de același sex, deoarece, în temeiul dreptului francez, adopția de către al doilea părinte nu era deschisă niciunui cuplu necăsătorit, fie homosexual, fie heterosexual.

Certificat de naștere

Boeckel și Gessner-Boeckel împotriva Germaniei

7 mai 2013 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantele, două femei care trăiau într-un parteneriat civil înregistrat, s-au plâns cu privire la refuzul de înregistrare a uneia din ele ca părinte în certificatul de naștere al copilului celeilalte partenere, născut în cursul parteneriatului lor. Acestea au invocat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie), considerat separat și coroborat cu art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. A constatat că reclamantele nu se aflau într-o situație similară cu cea a unui un cuplu heterosexual căsătorit, în ceea ce privește mențiunile care trebuie introduse în certificatul de naștere al copilului.

Cereri pendinte

R.F. și alții împotriva Germaniei (nr. 46808/16)

Cerere comunicată Guvernului german la 13 ianuarie 2017

S.W. și alții împotriva Austriei (nr. 1928/19)

Cerere comunicată Guvernului austriac la 12 februarie 2019

Uniuni civile

Vallianatos și alții împotriva Greciei

7 noiembrie 2013 (Marea Cameră)

Această cauză privea „uniunea civilă” în Grecia, introdusă printr-o lege din 2008, intitulată „Reforme privind familia, copiii și societatea”, care prevedea o formă oficială de parteneriat, care le permitea persoanelor în cauză să își înregistreze relația într-un cadru juridic mai flexibil decât cel prevăzut de instituția căsătoriei. Reclamantii – opt resortisanți greci (dintre care unii trăiau împreună în calitate de cuplu, în timp ce alții erau într-o relație, dar nu locuiau împreună) și o asociație – s-au plâns de faptul că legea în cauză prevedea posibilitatea unei uniuni civile numai pentru cuplurile heterosexuale, excluzând automat din domeniul său de aplicare cuplurile formate din persoane de același sex. Aceștia s-au plâns de faptul că statul elen a introdus o distincție care, în opinia lor, constituia o discriminare împotriva lor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a remarcat, în special, că, dintre cele 19 state părți la Convenție, care autorizau o formă sau alta de parteneriat înregistrat, altul decât căsătoria, Lituania și Grecia erau singurele care îl rezervau exclusiv cuplurilor formate din persoane de sex opus. Aceasta a constatat că statul elen nu a demonstrat că, pentru a realiza obiectivele legitime invocate de către legea care a introdus uniunile civile, era necesară interzicerea accesului cuplurilor formate din persoane de același sex la astfel de uniuni.

Hämäläinen împotriva Finlandei

16 iulie 2014 (Marea Cameră)

Reclamanta s-a născut bărbat și s-a căsătorit cu o femeie în 1996. Cuplul a avut un copil în 2002. În septembrie 2009, reclamanta a făcut obiectul unei intervenții chirurgicale de schimbare de sex, din bărbat în femeie. Deși și-a schimbat prenumele

În iunie 2006, putea să obțină modificarea numărului actului de identitate, pentru a indica sexul său feminin în documentele sale oficiale, doar dacă soția sa era de acord să transforme căsătoria într-un parteneriat civil, ceea ce aceasta a refuzat, sau în cazul în care cuplul divorța. Așadar, cererea acesteia de înregistrare ca femeie în registrul local de stare civilă a fost respinsă. Reclamanta s-a plâns că putea obține recunoașterea oficială deplină a noului său gen numai în cazul transformării căsătoriei sale într-un parteneriat civil.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. A constatat că nu era disproporționat faptul de a impune transformarea unei căsătorii într-un parteneriat înregistrat ca o condiție prealabilă a recunoașterii juridice a sexului dobândit, deoarece aceasta era o opțiune reală, care oferea cuplurilor formate din persoane de același sex o protecție juridică aproape identică celei rezultate din căsătorie. Nu se poate afirma că, din cauza diferențelor minore dintre aceste două concepte juridice, sistemul finlandez actual nu permite statului finlandez să-și îndeplinească obligația pozitivă prevăzută la art. 8 din Convenție. În plus, o astfel de transformare nu ar avea niciun efect asupra vieții de familie a reclamantei, deoarece nu ar afecta paternitatea fiicei sale sau responsabilitatea pentru îngrijirea, încredințarea sau întreținerea copilului. De asemenea, Curtea a considerat că **nu s-a ridicat o problemă distinctă în temeiul art. 12** (dreptul la căsătorie) din Convenție și a constatat că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8 și art. 12** din Convenție.

Oliari și alții împotriva Italiei

21 iulie 2015

Această cauză se referea la capătul de cerere formulat de trei cupluri homosexuale, potrivit căruia, în temeiul legislației italiene, acestea nu au posibilitatea să se căsătorească sau să încheie orice alt tip de uniune civilă.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. A considerat că protecția juridică disponibilă pentru cuplurile formate din persoane de același sex în Italia – astfel cum a demonstrat situația reclamantilor – nu numai că nu prevedea nevoile esențiale relevante pentru un cuplu aflat într-o relație stabilă și serioasă, dar nu era nici suficient de fiabilă. O uniune civilă sau un parteneriat înregistrat ar fi modalitatea cea mai adecvată de recunoaștere juridică a relației cuplurilor formate din persoane de același sex, precum reclamantii. Curtea a subliniat, în special, că exista o tendință în rândul statelor membre ale Consiliului Europei de recunoaștere juridică a cuplurilor formate din persoane de același sex – având în vedere că 24 dintre cele 47 de state membre au legiferat în favoarea unei astfel de recunoașteri – și că Curtea Constituțională italiană a solicitat în repetate rânduri o astfel de protecție și recunoaștere. În plus, în conformitate cu sondajele recente, majoritatea populației italiene susținea recunoașterea juridică a cuplurilor homosexuale.

Hörmann și Moser împotriva Austriei și Dietz și Suttasom împotriva Austriei

30 martie 2017 (decizie de scoatere de pe rol)

Reclamantii, două cupluri homosexuale, care trăiau într-o relație stabilă de mai mulți ani, s-au plâns, în special, că au fost discriminați din cauza orientării lor sexuale, deoarece, în Austria, parteneriatele înregistrate erau încheiate în fața autorităților administrative districtuale, în timp ce căsătoria civilă era încheiată în fața Oficiului de stare civilă.

Curtea a subliniat, în special, că, în urma modificărilor legislative, începând cu 1 aprilie 2017, reclamantii vor avea posibilitatea de a încheia un parteneriat înregistrat în fața Oficiului de stare civilă. Prin urmare, a considerat că această problemă a fost soluționată în sensul art. 37 (radierea de pe rol) din Convenție și a hotărât **radierea** cererilor de pe rolul său.

Ratzenböck și Sevidl împotriva Austriei

26 octombrie 2017

Această cauză privea plângerea unui cuplu heterosexual cu privire la refuzul accesului la un parteneriat înregistrat, o instituție juridică disponibilă numai pentru cuplurile homosexuale. Reclamantii au susținut că au făcut obiectul unei discriminări bazate pe sexul și orientarea lor sexuală.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a constatat, în special, că, în Austria, nu mai existau diferențe substanțiale între căsătorie și parteneriatul înregistrat. Accesul reclamantilor la căsătorie răspundea necesității lor principale de a obține recunoaștere juridică, iar aceștia nu au susținut că au fost afectați în mod special de vreo diferență în drept între cele două instituții.

Orlandi și alții împotriva Italiei

14 decembrie 2017

Această cauză avea ca obiect o plângere formulată de șase cupluri formate din persoane de același sex, care nu au putut să obțină în Italia, sub nicio formă, înregistrarea sau recunoașterea ca uniuni a căsătoriilor încheiate de aceștia în străinătate. Ei au susținut, printre altele, că au fost discriminați din cauza sexualității lor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că statul nu a realizat un echilibru just între interesele concurente și că au fost încălcate drepturile cuplurilor. Curtea a subliniat, în special, că statele dispun de o amplă marjă de apreciere în ceea ce privește problema autorizării înregistrării căsătoriilor între persoane de același sex. Cu toate acestea, Curtea a constatat că drepturile cuplurilor în cauză au fost încălcate ulterior căsătoriei lor în străinătate, deoarece dreptul italian nu le-a asigurat niciun fel de protecție juridică sau recunoaștere înainte de 2016, când a intrat în vigoare legislația privind uniunile civile între persoane de același sex.

Cereri pendinte

Fedotova și Shipitko împotriva Rusiei (nr. 40792/10), Chunosov și Yevtushenko împotriva Rusiei (nr. 30538/14) și Shaykhrznova și Yakovleva împotriva Rusiei (nr. 43439/14)

Cereri comunicate Guvernului rus la 2 mai 2016

Aceste cauze privesc plângerea formulată de trei cupluri homosexuale, potrivit căreia, în temeiul legislației ruse, acestea nu au posibilitatea să se căsătorească și nici să încheie un alt tip de uniune recunoscută și protejată din punct de vedere juridic.

Curtea a comunicat cererile Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Formela împotriva Poloniei (nr. 58828/12, 40795/17, 55306/18 și 55321/18)

Cereri comunicate Guvernului polonez la 20 iunie 2020

Această cauză are ca obiect plângeri formulate de cupluri formate din persoane de același sex, potrivit cărora legislația poloneză nu le permite să se căsătorească sau să încheie orice alt tip de uniune civilă.

Curtea a comunicat cererile Guvernului polonez și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Vizita intimă

Cerere pendinte

Dută împotriva României (nr. 8783/15)

Cerere comunicată Guvernului român la 24 iunie 2019

Această cauză privește refuzul de a i se aproba vizite intime unui deținut homosexual.

Curtea a comunicat cererea Guvernului român și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Refuzul de angajare

Cerere pendinte

Olevnik împotriva Rusiei (nr. 4086/18)

Cerere comunicată Guvernului rus la 5 februarie 2020

Această cauză privește refuzul unei societăți private de a angaja un homosexual. Reclamantul se plânge că refuzul de angajare a acestuia a avut un caracter discriminatoriu și că instanțele naționale nu au răspuns argumentelor sale în această privință.

Curtea a comunicat cererea Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie), art. 14 (interzicerea discriminării) și art. 6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție.

Eliberarea din serviciul militar

Lustig-Prean și Beckett împotriva Regatului Unit și Smith și Grady împotriva Regatului Unit

27 septembrie 1999

Perkins și R. împotriva Regatului Unit și Beck, Copp și Bazeley împotriva Regatului Unit

22 octombrie 2002

Toți reclamantii sunt foști membri ai personalului forțelor armate britanice, eliberați din serviciul militar din cauza homosexualității lor. Aceștia au susținut, în special, că anchetele privind sexualitatea lor și eliberarea lor din funcție ca urmare a interzicerii absolute a homosexualilor în forțele armate, care exista la acel moment, le-au încălcat drepturile prevăzute la art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

În toate aceste cauze, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. A constatat că măsurile adoptate împotriva reclamantilor au constituit o ingerință deosebit de gravă în viața lor privată și nu a fost justificată de „motive convingătoare și solide”.

În cauzele *Smith și Grady* și *Beck, Copp și Bazeley*, Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, în măsura în care reclamantii nu au dispus de o cale de atac efectivă în privința încălcării dreptului acestora la respectarea vieții private. În aceste două cauze, Curtea a hotărât, în cele din urmă, că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Respingerea unei plângeri pentru calomnie

Sousa Goucha împotriva Portugaliei

22 martie 2016

Această cauză privea deciziile instanțelor portugheze de respingere a unei cauze care avea ca obiect plângerea pentru calomnie formulată de reclamant – unul dintre cei mai cunoscuți prezentatori de televiziune din Portugalia – împotriva unui canal de televiziune, ca urmare a unei glume făcute în timpul unei emisiuni de comedie difuzate seara târziu, la finalul anului 2009. În special, reclamantul a susținut că gluma, care l-a inclus pe lista celor mai bune prezentatoare TV, a adus atingere reputației sale, deoarece a amestecat aspectul genului său cu orientarea sa sexuală. În aprilie 2012, instanțele portugheze au respins definitiv cererea acestuia de despăgubire ca nefondată. În fața Curții, reclamantul a susținut, în special, că deciziile au fost discriminatorii, deoarece s-au întemeiat pe homosexualitatea lui.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Având în vedere marja de apreciere acordată statului în acest domeniu, Curtea a constatat că instanțele portugheze au păstrat un echilibru just între libertatea de exprimare a emisiunii TV (art. 10 din Convenție) și dreptul reclamantului la respectarea reputației sale (art. 8). Prin urmare, Curtea este convinsă că această decizie a fost conformă cu standardele Convenției și a constatat

că nu există niciun motiv pentru care să substituie opinia instanțelor naționale cu propria opinie. Curtea a hotărât, de asemenea, că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu art. 8**, constatând că nu era posibil să se speculeze dacă orientarea sexuală a reclamantului a influențat sau nu în vreun fel deciziile instanțelor naționale. Deși pasajele relevante erau discutabile și ar fi putut fi evitate, acestea nu au avut o intenție discriminatorie.

Excluderea de la donarea de sânge

Tosto împotriva Italiei, Crescimone împotriva Italiei și Faranda împotriva Italiei

15 octombrie 2002 (decizii de scoatere de pe rol)

Exprimându-și dorința de a dona sânge, fiecare reclamant a primit un formular în care erau enumerate cazurile în care o persoană ar putea fi exclusă de la donarea de sânge, având în vedere riscul de transmitere a unor boli infecțioase, cum ar fi HIV/SIDA sau hepatita, în conformitate cu un decret emis de Ministerul Sănătății în 1991. Implicarea într-o relație homosexuală era menționată ca fiind unul dintre motivele de excludere permanentă. Fiind homosexuali, reclamanții nu au fost în măsură să doneze sânge. Aceștia s-au plâns de o încălcare a art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție, din cauza excluderii permanente a acestora de la donarea de sânge, bazată exclusiv pe orientarea lor sexuală.

Curtea a observat, în special, că, în urma înlocuirii ordinului de ministru din 1991 cu ordinul din 26 ianuarie 2001, reclamanții aveau acum posibilitatea de a dona sânge. De la intrarea în vigoare a noilor norme, autoritățile italiene au eliminat așadar obstacolul juridic care îi împiedicase pe reclamanți să doneze sânge. Deși persoanele în cauză nu au furnizat Curții nicio indicație precisă în ceea ce privește continuarea examinării cererilor lor, Curtea a considerat că nu mai era justificată examinarea cererilor în continuare, în conformitate cu art. 37 (radierea de pe rol) din Convenție, și a decis **radierea acestora de pe rolul său**.

Reproducerea asistată medical

Charron și Merle-Montet împotriva Franței

16 ianuarie 2018 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantele, un cuplu de femei căsătorite, s-au plâns că cererea lor de reproducere asistată medical a fost respinsă pe motiv că dreptul francez nu autoriza astfel de servicii medicale pentru cuplurile formate din persoane de același sex.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă**. A observat, în special, că decizia spitalului de a respinge cererea reclamantelor de acces la reproducerea asistată medical a fost o decizie administrativă individuală, care putea fi atacată în fața instanțelor administrative cu acțiune în anulare pentru abuz de autoritate. Reclamantele nu au utilizat totuși această cale de atac. În prezenta cauză, subliniind importanța principiului subsidiarității, Curtea a constatat că reclamantele nu au epuizat căile de atac interne.

Comentarii sau publicații (pretins) injurioase

Beizaras și Levickas împotriva Lituaniei

14 ianuarie 2020

Reclamanții, doi tineri aflați într-o relație, au susținut că au fost discriminați pe motive de orientare sexuală, ca urmare a refuzului autorităților de a începe o anchetă preliminară cu privire la comentariile pline de ură de pe pagina de Facebook a unuia dintre ei. Acesta din urmă publicase pe pagina sa de Facebook o fotografie cu ei doi sărutându-se, ceea ce a generat sute de comentarii online pline de ură. Unele din ele vizau persoanele LGBT în general, în timp ce altele conțineau amenințări care îi vizau pe reclamanți personal. Reclamanții au susținut că au fost discriminați pe motive de orientare sexuală. De asemenea, au susținut că refuzul i-a privat de orice posibilitate de a obține reparație în justiție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, constatând că reclamanții

au suferit o discriminare pe motive de orientare sexuală și că Guvernul Lituaniei nu a prezentat nicio justificare care să arate că diferența de tratament a fost compatibilă cu normele Convenției. În special, a observat că orientarea sexuală a reclamanților a jucat un rol în modul în care aceștia au fost tratați de autorități, care, în momentul refuzului de a deschide o anchetă preliminară, și-au exprimat destul de clar dezaprobarea față de faptul că aceștia și-au făcut publică homosexualitatea. O astfel de atitudine discriminatorie a însemnat că reclamanții nu au fost protejați, cum era dreptul lor în conformitate cu legea penală, față de îndemnurile nedismulate la atacarea integrității lor fizice și mentale. Curtea a constatat totodată că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, pe motiv că reclamanților li s-a refuzat o cale de atac efectivă în legătură cu plângerea lor.

Cereri pendinte

Minasyan și alții împotriva Armeniei (nr. 59180/15)

Cerere comunică Guvernului armean la 21 februarie 2018

Reclamanții, activiști pentru drepturile homosexualilor, se plâng cu privire la anumite articole publicate pe site-ul de internet al unei publicații, articole considerate a fi injurioase la adresa lor.

Curtea a comunicat cererea Guvernului armean și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private), art. 14 (interzicerea discriminării) și art. 17 (interzicerea abuzului de drept) din Convenție.

Asociația ACCEPT și alții împotriva României (nr. 19237/16)

Cerere comunicată Guvernului român la 7 februarie 2019

Cererea se referă la întreruperea unui film privind drepturile comunității LGBT (persoane lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen) de către un grup care a strigat insulte cu caracter homofob.

Curtea a comunicat cererea Guvernului român și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie), art. 11 (libertatea de asociere), art. 13 (dreptul la un recurs efectiv), art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție și art. 1 (interzicerea generală a discriminării) din Protocolul nr. 12 la Convenție.

Hărțuirea în mediul online

Cerere pendinte

Giuliano împotriva Ungariei (nr. 45305/16)

Cerere comunicată Guvernului Ungariei la 21 octombrie 2019

Această cauză privește pretinsa hărțuire online a unui bine-cunoscut activist pentru drepturile homosexualilor.

Curtea a comunicat cererea Guvernului Ungariei și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Autoritatea părintească, încredințarea copilului și dreptul de vizită

Salgueiro da Silva Mouta împotriva Portugaliei

21 decembrie 1999

Reclamantul – un homosexual care trăia cu un alt bărbat – a fost împiedicat de fosta lui soție să își viziteze fiica, cu încălcarea unui acord încheiat la momentul divorțului lor. Acesta s-a plâns de o ingerință nejustificată în exercitarea dreptului său la respectarea vieții private și de familie, astfel cum este garantat la art. 8 din Convenție, și de o discriminare contrară art. 14 din Convenție. A susținut, de asemenea, că a fost obligat de către instanța de apel să își ascundă orientarea homosexuală în prezența fiicei sale, ceea ce contravine art. 8.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Decizia instanțelor portugheze s-a bazat în mare măsură pe faptul că reclamantul era homosexual și că respectivul „copil ar trebui să trăiască într-o familie tradițională portugheză”. Această distincție, bazată pe considerente legate de orientarea sexuală, nu era acceptabilă în temeiul Convenției.

Bonnaud si Lecoq împotriva Franței

6 februarie 2018 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză avea ca obiect o cerere de exercitare în comun a autorității părintești, formulată de două femei care formau un cuplu, fiecare dintre ele având câte un copil născut în urma reproducerii asistate medical. Reclamantele au pretins că refuzul cererii lor de delegare reciprocă a autorității părintești s-a bazat pe orientarea lor sexuală și a constituit o diferență de tratament nejustificată și disproporționată.

Curtea a decis să efectueze o examinare separată a situației reclamantelor înainte și după separarea lor la începutul anului 2012. În ceea ce privește situația reclamantelor înainte de separarea lor, s-a considerat că evaluarea efectuată de instanța de apel și confirmată de Curtea de Casație, potrivit căreia nu erau îndeplinite criteriile pentru delegarea reciprocă a autorității părintești între reclamante, nu a indicat existența vreunei diferențe de tratament bazată pe orientarea lor sexuală. Prin urmare, Curtea a declarat acest capăt de cerere **inadmisibil** ca fiind vădit nefondat. În ceea ce privește situația reclamantelor după separarea lor, Curtea a respins acest capăt de cerere ca fiind prematur.

A se vedea, de asemenea, hotărârile recente:

D. si B. împotriva Austriei (nr. 40597/12)

31 octombrie 2017 (decizie – cerere parțial inadmisibilă și parțial radiată de pe rol)

Cerere pendinte

X. împotriva Poloniei (nr. 20741/10)

Cerere comunicată Guvernului polonez la 26 februarie 2019

Reclamanta se plânge cu privire la decizia autorităților poloneze privind decăderea acesteia din exercițiul drepturilor părintești față de copiii săi, susținând că a făcut obiectul unei discriminări bazate pe orientarea ei sexuală.

Curtea a comunicat cererea Guvernului polonez și a adresat părților întrebări în temeiul art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Concediu parental

Hallier si altii împotriva Franței

12 decembrie 2017 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantele – două femei care trăiau de mulți ani împreună ca un cuplu și încheiaseră un parteneriat civil – s-au plâns, în special, în legătură cu refuzul de a-i acorda celei de-a doua reclamante concediu de paternitate cu ocazia nașterii copilului partenerei sale.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. A observat, în special, că instituția concediului de paternitate urmărea un obiectiv legitim, și anume acela de a le permite taților să joace un rol mai important în creșterea copiilor acestora, prin implicarea lor într-un stadiu incipient, și de a promova o repartizare mai egală a sarcinilor casnice între bărbați și femei. În plus, diferența de tratament prin care, la momentul respectiv, numai tatăl biologic era eligibil pentru concediul de paternitate nu s-a bazat pe sex sau pe orientarea sexuală. În cele din urmă, Curtea a observat că, în urma modificărilor introduse printr-o lege din 17 decembrie 2012, partenerul sau partenera mamei, care nu este părintele biologic al copilului, beneficiază de dreptul la un concediu de îngrijire al copilului în aceleași condiții ca și concediul de paternitate.

Permis de ședere

[Paić împotriva Croației](#)

23 februarie 2016

Cauza avea ca obiect plângerea formulată de către o resortisantă a Bosniei și Herțegovinei, aflată într-o relație homosexuală stabilă cu o femeie care trăia în Croația, cu privire la discriminarea suferită de aceasta din cauza orientării sale sexuale, atunci când a solicitat un permis de ședere în Croația.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a constatat, în special, că reclamanta a fost afectată de o diferență de tratament între cuplurile heterosexuale și cele homosexuale, introdusă prin Legea privind regimul străinilor, care rezerva cuplurilor heterosexuale posibilitatea de a solicita un permis de ședere în scopul reîntregii familiei. Guvernul croat nu a demonstrat că această diferență de tratament era necesară pentru a atinge un obiectiv legitim sau că era justificată de orice alt motiv convingător.

[Taddeucci și McCall împotriva Italiei](#)

30 iunie 2016

Această cauză privea imposibilitatea reclamanților, un cuplu homosexual, unul din ei resortisant italian și celălalt resortisant neozelandez, de a trăi împreună în Italia, din cauza refuzului autorităților italiene de a-i emite celui de-al doilea reclamant un permis de ședere din motive familiale, deoarece legislația națională în materie de imigrație nu le permitea partenerilor necăsătoriți să obțină un permis de ședere ca membru de familie. Reclamanții au invocat în special faptul că acest refuz constituia o discriminare bazată pe orientarea lor sexuală.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că refuzul de a le acorda reclamanților un permis de ședere din motive familiale a constituit o discriminare nejustificată. Curtea a constatat, în special, că nu se poate considera ca situația reclamanților, un cuplu homosexual, este comparabilă cu cea a unui cuplu heterosexual necăsătorit. Având în vedere că aceștia nu se puteau căsători sau, la momentul respectiv, nu puteau să obțină nicio altă formă de recunoaștere juridică a situației lor în Italia, nu puteau fi calificați drept „soți” în temeiul legislației naționale. Interpretarea restrictivă a noțiunii de membru de familie constituie, pentru cuplurile homosexuale, un obstacol insurmontabil în calea acordării unui permis de ședere din motive familiale. Această interpretare restrictivă a noțiunii de membru de familie, aplicată celui de-al doilea reclamant, nu a luat în considerare în mod corespunzător situația personală a reclamanților și, în special, imposibilitatea acestora de a obține o formă de recunoaștere juridică a relației lor în Italia. Prin urmare, Curtea a concluzionat că, hotărând să trateze cuplurile homosexuale în același mod ca și cuplurile heterosexuale care nu și-au legalizat relația, Italia a încălcat dreptul reclamanților de a nu fi supuși discriminării bazate pe orientarea sexuală în ceea ce privește exercitarea drepturilor acestora prevăzute la art. 8 din Convenție.

Percheziția și ridicarea de înscrisuri efectuate la sediul unei asociații

Cereri pendinte

[Aghdgomelashvili și Japaridze împotriva Georgiei \(nr. 7224/11\)](#)

Cerere comunicată Guvernului georgian la 3 decembrie 2013

A se vedea supra, secțiunile „Dreptul la viață și interzicerea tratamentelor inumane ori degradante”, „Acuzații de rele tratamente aplicate de către poliție sau de către persoane particulare”.

[Asociația pentru Solidaritate LAMBDA Istanbul LGBTI împotriva Turciei \(nr. 53335/08\)](#)

Cerere comunicată Guvernului turc la 15 noiembrie 2018
Această cauză avea ca obiect percheziția efectuată la sediul asociației reclamante și ridicarea de înscrisuri.
Curtea a comunicat cererea Guvernului turc și a adresat părților întrebări în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea domiciliului), art. 11 (libertatea de asociere), art. 13 (dreptul la un recurs efectiv), art. 14 (interzicerea discriminării) și art. 35 (criterii de admisibilitate) din Convenție.

Protecție socială

[Mata Estevez împotriva Spaniei](#)

10 mai 2001 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantul s-a plâns, în special, de diferența de tratament, în ceea ce privește dreptul de a beneficia de o pensie de urmaș, între partenerii homosexuali *de facto* și cuplurile căsătorite sau chiar cuplurile heterosexuale necăsătorite, care beneficiau de pensie de urmaș, deși, înainte de adoptarea Legii privind divorțul din 1981, acestea nu aveau posibilitatea legală de a se căsători. Reclamantul a susținut că o astfel de diferență de tratament constituia o discriminare nejustificată, care i-a încălcat dreptul la respectarea vieții sale private și de familie.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată, constatând că legislația spaniolă referitoare la indemnizațiile de urmaș urmărea un obiectiv legitim (protecția familiei bazate pe legăturile de căsătorie) și că se putea considera că diferența de tratament în cauză se încadrează în marja de apreciere a statului.

[P.B. și J.S. împotriva Austriei \(nr. 18984/02\)](#)

22 iulie 2010

Această cauză privea refuzul de a extinde acoperirea asigurării de sănătate la partenerul homosexual al unei persoane asigurate. Înainte de modificarea legislativă din iulie 2007, dreptul austriac prevedea că numai o rudă apropiată a persoanei asigurate sau un partener de sex opus, care locuia cu aceasta, puteau fi considerate persoane aflate în întreținere.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, în ceea ce privește perioada anterioară lunii iulie 2007, și că **aceste dispoziții nu au fost încălcate** începând din iulie 2007. Ca urmare a modificării legislative din iulie 2007, legislația relevantă a devenit neutră în ceea ce privește orientarea sexuală a persoanelor care locuiau împreună, ceea ce, în opinia Curții, a pus capăt încălcării în cauză.

[Manenc împotriva Franței](#)

21 septembrie 2010 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea refuzul de acordare a pensiei de urmaș supraviețuitorului unui parteneriat civil încheiat între două persoane de același sex, pe motiv că nu a fost îndeplinită cerința privind existența unei căsătorii legale, oficializată printr-un certificat de căsătorie. Reclamantul a afirmat că această cerință era discriminatorie, în special față de persoanele care încheiaseră un acord de parteneriat civil și îndeosebi față de cuplurile formate din persoane de același sex.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. A constatat, în special, că acordarea pensiei de urmaș a fost refuzată reclamantului pentru simplul motiv că acesta încheiase un parteneriat civil. În consecință, legislația franceză privind indemnizațiile de urmaș urmărea un scop legitim, și anume protecția familiei bazate pe legăturile de căsătorie; limitarea domeniului de aplicare a legislației la cuplurile căsătorite, cu excluderea partenerilor care au încheiat un parteneriat civil, indiferent de orientarea lor sexuală, se încadra în marja amplă de apreciere acordată statelor în acest domeniu prin Convenția europeană a drepturilor omului. Prin urmare, legislația internă nu era în mod vădit lipsită de un temei rezonabil.

[Aldeguer Tomás împotriva Spaniei](#)

14 iunie 2016

Această cauză avea ca obiect plângerea reclamantului potrivit căreia a fost

discriminat din cauza orientării sale sexuale, în măsura în care i-a fost refuzată acordarea unei pensii de urmaș, ca urmare a decesului partenerului său, cu care acesta trăise într-o relație conjugală *de facto*. Reclamantul nu a avut posibilitatea să se căsătorească cu partenerul său în temeiul legislației în vigoare în cursul vieții acestuia din urmă. La trei ani după decesul partenerului său, în Spania a intrat în vigoare legea de legalizare a căsătoriei între persoane de același sex.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție **și cu art. 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1 la Convenție**, constatând că nu a existat nicio discriminare în cauza reclamantului. În special, situația acestuia în urma intrării în vigoare în Spania, în 2005, a legii de legalizare a căsătoriei între persoane de același sex nu era în mod relevant similară cu cea a unui partener supraviețuitor din cadrul unui cuplu de heterosexuali care coabitau, care nu a putut să se căsătorească cu partenerul său înainte de legea de legalizare a divorțului, intrată în vigoare în 1981, și care putea beneficia de o pensie de urmaș în temeiul unei dispoziții din legea respectivă. În plus, statele aveau, la momentul respectiv, o anumită marjă de manevră („marjă de apreciere”) în ceea ce privește alegerea momentului introducerii unor modificări legislative în domeniul recunoașterii legale a cuplurilor formate din persoane de același sex și a statutului exact conferit acestora, un domeniu în care drepturile erau considerate ca fiind în plină evoluție și în care nu fusese stabilit niciun consens.

Cesiunea unui contract de locațiune

Karner împotriva Austriei

24 iulie 2003

Reclamantul a susținut, în special, că decizia Curții Supreme austriece, de a nu recunoaște dreptul său de a cesiona contractul de locațiune ulterior decesului partenerului său, a constituit o discriminare bazată pe orientarea lui sexuală. Guvernul a solicitat radierea cauzei de pe rolul Curții, în conformitate cu art. 37 (radierea de pe rol) din Convenție, întrucât reclamantul a decedat în cursul procedurii în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și nu existau moștenitori care doreau menținerea cererii.

În circumstanțele specifice ale cauzei, Curtea a constatat că respectarea drepturilor omului, astfel cum este definită în Convenție și protocoalele la aceasta, impunea continuarea examinării cauzei (art. 37 § 1 *in fine* din Convenție) și, în consecință, a respins cererea Guvernului de radiere a cauzei de pe rolul său. De asemenea, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea domiciliului) din Convenție, constatând că Guvernul austriac nu a oferit motive convingătoare și solide, care să justifice interpretarea strictă a art. 14 alin. (3) din Legea locuinței, care împiedica un partener supraviețuitor din cadrul unui cuplu homosexual să invoce această dispoziție.

Kozak împotriva Poloniei

2 martie 2010

Ca urmare a decesului partenerului său homosexual, reclamantul a introdus o acțiune împotriva administrației localității, prin care susținea că are dreptul la cesiunea contractului de locațiune a locuinței sociale, care era închiriată pe numele partenerului său. Respingând cererea reclamantului, instanțele poloneze au constatat că acesta se mutase din apartament și nu mai plătise chirie înainte de decesul partenerului său și că, în orice caz, o relație conjugală *de facto*, care era o condiție prealabilă pentru cesionarea contractului de locațiune a unei locuințe sociale, putea exista numai între persoane de sex opus.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea domiciliului) din Convenție. În ciuda importanței obiectivului legitim urmărit în cauza reclamantului, și anume protejarea familiilor tradiționale, în ceea ce privește alegerea mijloacelor de a proteja acest obiectiv, statul trebuia să țină seama de evoluțiile și schimbările din societate, inclusiv de faptul că nu există o singură modalitate sau opțiune de a-și trăi viața privată și de familie pentru toate persoanele. Având în vedere marja de apreciere limitată acordată statului în cazul unei diferențe de tratament bazate pe orientarea sexuală, o

excludere generală a persoanelor care trăiesc într-o relație homosexuală de la posibilitatea de a cesiona un contract de locațiune nu poate fi considerată acceptabilă.

Libertatea de gândire, de conștiință și de religie (art. 9 din Convenție)

Ladele și McFarlane împotriva Regatului Unit

15 ianuarie 2013

Reclamanții – un ofițer de stare civilă (responsabil cu înregistrarea nașterilor, deceselor și căsătoriilor) și, respectiv, un consilier care oferea servicii confidențiale de terapie sexuală și de consiliere în domeniul relațiilor – erau creștini practicanți, care au susținut că dreptul intern nu le-a protejat în mod adecvat dreptul de a-și manifesta convingerile religioase. Ambii reclamanți s-au plâns de concedierea lor din cauza refuzului de a-și îndeplini anumite sarcini cu privire la care considerau că ar fi echivalente cu aprobarea homosexualității, o practică pe care o considerau incompatibilă cu convingerile lor religioase.

Curtea a constatat că **nu a fost încălcat art. 9** (libertatea de religie) **considerat separat sau coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, în cazul celui de-al doilea reclamant, și că **nu a fost încălcat art. 14, coroborat cu art. 9**, în cazul primei reclamante. Curtea a hotărât, în special, că nu se putea afirma că instanțele naționale nu au păstrat un echilibru echitabil atunci când au confirmat deciziile angajatorilor de a iniția proceduri disciplinare. În fiecare caz, angajatorul a adoptat o politică de nediscriminare împotriva utilizatorilor serviciilor, dreptul de a nu fi discriminat pe motive de orientare sexuală fiind protejat, de asemenea, în temeiul Convenției.

Cerere pendinte

Lee împotriva Regatului Unit (nr. 18860/19)

Cerere comunicată Guvernului Regatului Unit la 6 martie 2020

Libertatea de exprimare (art. 10 din Convenție)

Vejdeland și alții împotriva Suediei

9 februarie 2012

Cauza avea ca obiect condamnarea reclamanților în 2005 pentru distribuirea într-un liceu a aproximativ 100 de pliante, considerate de instanțe ca insulte la adresa homosexualilor. Reclamanții au susținut, în special, că, prin condamnarea lor de către Curtea Supremă suedeză pentru propagandă împotriva unui resortisant sau unui grup etnic, le-a fost încălcată libertatea de exprimare.

Curtea a concluzionat că **nu a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție, având în vedere că ingerința în exercitarea de către reclamanți a dreptului lor la libertatea de exprimare a fost considerată în mod rezonabil de către autoritățile suedeze ca fiind necesară într-o societate democratică pentru protejarea reputației și drepturilor altora. Curtea a constatat, în special, că aceste afirmații constituiau acuzații grave și prejudiciabile, chiar dacă nu au reprezentat un îndemn direct la acte de ură. Curtea a subliniat, de asemenea, că discriminarea bazată pe orientarea sexuală este la fel de gravă ca și discriminarea bazată pe rasă, origine sau culoare.

Mladina D.D. Ljubljana împotriva Sloveniei

17 aprilie 2014

Cauza avea ca obiect plângerea formulată de editura reclamantă, potrivit căreia a fost obligată de instanțele naționale să îi plătească unui parlamentar despăgubiri pentru insultarea acestuia într-un articol referitor la o dezbateră parlamentară privind recunoașterea juridică a relațiilor între persoane de același sex. Acest articol a fost publicat în revista editurii în iunie 2005. Reclamanta s-a plâns, în special, că instanțele naționale nu au fost dispuse să expună stereotipurile homofobe prejudiciabile și nu au luat în considerare faptul că stilul exagerat și satiric al

articolului în cauză a fost o reacție la comportamentul controversat al parlamentarului.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A subliniat că limitele unei critici acceptabile sunt mai largi în cazul unui politician decât în privința unei persoane particulare, mai ales în cazul în care însuși politicianul în cauză a făcut declarații publice controversate. Atât contextul în care a fost scris articolul editorului (o dezbatere politică aprinsă), precum și stilul utilizat (în concordanță cu comentariile și comportamentul provocatoare ale parlamentarului) nu au fost examinate suficient de către instanțele naționale. Articolul respectiv nu a constituit, așadar, un atac personal gratuit la adresa parlamentarului, ci o replică la remarcile publice făcute de acesta și, în special, la comportamentul care putea fi considerat o ridiculare a homosexualilor și o promovare a unor stereotipuri negative. În consecință, instanțele naționale nu au menținut un echilibru just între interesele concurente aflate în joc, și anume protejarea reputației sau a drepturilor parlamentarului și dreptul editorului la libertatea de exprimare.

Kaos Gl împotriva Turciei

22 noiembrie 2016

Această cauză privea confiscarea tuturor exemplarelor din numărul unei reviste publicate de o asociație de cercetare culturală și de solidaritate pentru homosexuali și lesbiene. Asociația reclamantă se plângea, în special, de confiscarea în cauză și de acțiunea penală îndreptată împotriva președintelui asociației și redactorului-șef al revistei.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A constatat, în special, că motivul protejării moralei publice, invocat de autorități, a fost insuficient pentru a justifica măsura de ridicare și confiscare a tuturor exemplarelor din numărul în cauză al revistei pentru mai mult de cinci ani. Curtea a admis că este posibil ca măsurile adoptate pentru a împiedica accesul anumitor grupuri de persoane – inclusiv a minorilor – la această publicație să fi răspuns unei nevoi sociale imperioase. Cu toate acestea, a subliniat că autoritățile naționale nu au încercat să pună în aplicare o măsură preventivă mai puțin aspră decât confiscarea tuturor exemplarelor din numărul în cauză, de exemplu interzicerea vânzării revistei persoanelor sub vârsta de 18 ani sau impunerea unei ambalări speciale care să includă un avertisment pentru minori.

Bayev și alții împotriva Rusiei

20 iunie 2017

Cauza avea ca obiect o plângere formulată de trei activiști pentru drepturile homosexualilor cu privire la legislația din Rusia care interzicea promovarea homosexualității, cunoscută și sub numele de „Legea privind propaganda homosexuală” (în cadrul unei serii de acte legislative - cel mai recent în 2013 - „promovarea relațiilor sexuale netradiționale” în rândul minorilor a devenit infracțiune pedepsită cu amendă). Pentru a protesta împotriva acestor legi, reclamantii au organizat demonstrații în perioada 2009-2012. Ulterior, au fost condamnați pentru săvârșirea unor infracțiuni administrative și obligați la plata unor amenzi. Reclamantii s-au plâns cu privire la interzicerea declarațiilor publice cu privire la identitatea, drepturile și statutul social al minorităților sexuale, susținând că acest lucru era discriminatoriu.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție și **art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu art. 10**. A constatat, în special, că, deși legislația în cauză avea ca obiectiv principal protejarea minorilor, limitele acestor legi nu au fost definite în mod clar, iar aplicarea lor a fost arbitrară. În plus, însuși scopul legislației și modul în care aceasta era formulată și aplicată în cazul reclamantilor au fost discriminatorii și, în general, nu au servit unui interes public legitim. În fapt, prin adoptarea unei astfel de legi, autoritățile au consolidat stigmatizarea și prejudecățile și au încurajat homofobia, ceea ce era incompatibil cu valorile unei societăți democratice.

Cereri pendinte

[Rakurs împotriva Rusiei \(nr. 44403/15\), Maximum Centre împotriva Rusiei \(nr. 49258/15\), Perm Human Rights Centre \(Centrul pentru Drepturile Omului Perm\) \(Perm HRC\) împotriva Rusiei \(nr. 35816/16\) și Coming Out împotriva Rusiei \(nr. 4798/15\)](#)

Cereri comunicate Guvernului rus la miercuri, 22 martie 2017

Aceste cauze au ca obiect Legea privind agenții ruși din străinătate. Reclamantele sunt ONG-uri active în domeniul protecției drepturilor persoanelor LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali și transgen). Curtea a comunicat cererile Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 10 (libertatea de exprimare), art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

[Klimova împotriva Rusiei \(nr. 33421/16\)](#)

Cerere comunicată Guvernului rus la 26 octombrie 2017

Cauza privește condamnarea reclamantei, fondator al proiectului de susținere online „Children-404”, pentru săvârșirea infracțiunii administrative de „propagandă a homosexualității în rândul minorilor”.

Curtea a comunicat cererea Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 10 (libertatea de exprimare) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Libertatea de întrunire și de asociere (art. 11 din Convenție)

[Bączkowski și alții împotriva Poloniei](#)

3 mai 2007

Reclamanții sunt Fundația pentru egalitate (*Fundacja Równości*) și cinci dintre membrii săi. Aceștia promovează drepturile homosexualilor. În 2005, autoritățile locale au refuzat să autorizeze organizarea de către aceștia a unui marș pe străzile Varșoviei cu scopul de a sensibiliza publicul cu privire la discriminarea împotriva minorităților, femeilor și persoanelor cu dizabilități. În cele din urmă, marșul a avut totuși loc. Reclamanții s-au plâns că le-a fost încălcat dreptul la libertatea de întrunire pașnică, prin modul în care autoritățile naționale au aplicat dreptul intern relevant în cazul lor. De asemenea, s-au plâns că nu au avut la dispoziție nicio procedură care le-ar fi permis să obțină o decizie definitivă înainte de data demonstrațiilor planificate. În plus, au susținut că au fost tratați în mod discriminatoriu, în măsura în care nu li s-a acordat permisiunea de a organiza anumite demonstrații, în condițiile în care alți organizatori au obținut aprobare.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 11** (libertatea de întrunire), **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 11**, și **art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 11** din Convenție. Curtea a observat, în special, că, deși era adevărat că marșul a avut loc în cele din urmă, reclamanții și-au asumat un risc, deoarece acesta nu fusese autorizat oficial la momentul respectiv. În plus, reclamanții au avut la dispoziție numai căi de atac a posteriori în ceea ce privește deciziile de refuzare a autorizării evenimentului. În cele din urmă, se putea presupune în mod rezonabil că motivul real de refuz era opoziția autorităților locale față de homosexualitate.

[Alekseyev împotriva Rusiei](#)

21 octombrie 2010

Reclamantul era unul dintre organizatorii mai multor marșuri în 2006, 2007 și 2008, care au avut ca scop atragerea atenției publicului asupra discriminării împotriva comunității de homosexuali și lesbiene din Rusia și promovarea toleranței și a respectării drepturilor omului. Acesta s-a plâns cu privire la interdicțiile repetate privind organizarea de marșuri și pichete de promovare a drepturilor persoanelor homosexuale, de faptul că nu a avut la dispoziție nicio cale de atac efectivă pentru a contesta aceste interdicții și că acestea au fost discriminatorii, din cauza orientării sexuale a acestuia și a celorlalți participanți.

Curtea a constatat că **au fost încălcate art. 11** (libertatea de întrunire), **art. 13**

(dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 11, și art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 11** din Convenție. Aceasta a hotărât, în special, că interdicțiile impuse în ceea ce privește organizarea de marșuri și pichete nu au fost necesare într-o societate democratică. De asemenea, a hotărât că reclamantul nu a avut la dispoziție nicio cale de atac efectivă pentru a contesta interdicțiile respective și că acestea au fost discriminatorii, din cauza orientării sale sexuale.

A se vedea, de asemenea: [Alekseyev și alții împotriva Rusiei](#), hotărâre (Comitet) din 16 ianuarie 2020.

Genderdoc-M împotriva Moldovei

12 iunie 2012

Reclamanta este o organizație neguvernamentală din Republica Moldova, cu sediul în Republica Moldova, al cărei obiect de activitate este furnizarea de informații și de asistență comunității LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali și transgen). Cauza avea ca obiect interzicerea unei demonstrații pe care asociația reclamantă plănuia să o organizeze la Chișinău, în mai 2005, pentru a încuraja adoptarea de legi pentru protecția minorităților sexuale împotriva discriminării. Aceasta s-a plâns, în special, de faptul că interdicția a fost ilegală, că nu a existat nicio procedură efectivă care să îi permită să obțină o decizie definitivă înainte de data demonstrației planificate și că a fost discriminată deoarece promova interesele comunității de homosexuali din Moldova.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 11** (libertatea de întrunire), **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv), **coroborat cu art. 11, și art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 11** din Convenție. Aceasta a hotărât, în special, că reclamanta nu a dispus de o cale de atac internă efectivă în ceea ce privește capătul de cerere privind încălcarea dreptului la libertatea de întrunire. În plus, Curtea a considerat că, atunci când limitează dreptul la libertatea de întrunire, autoritățile naționale ar trebui să ofere motive clare pentru adoptarea acestei decizii. Cu toate acestea, în speță, fiecare autoritate care a examinat cererea asociației reclamante de a organiza o demonstrație a respins respectiva cerere pentru un motiv diferit.

Identoba și alții împotriva Georgiei [a se vedea, de asemenea, supra, secțiunea „Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante” (art. 3 din Convenție)]

12 mai 2015

Această cauză privea o demonstrație pașnică organizată la Tbilisi, în mai 2012, de către o organizație neguvernamentală (ONG) – prima reclamantă – pentru a marca Ziua Internațională împotriva Homofobiei, care a fost perturbată în mod violent de contramanifestanți, mai numeroși decât demonstranții. Organizația reclamantă și cei 13 reclamanți care au participat la marș s-au plâns, în special, că nu au fost în măsură să își continue manifestația pașnică, din cauza atacurilor contramanifestanților și a lipsei de acțiune a poliției.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** (libertatea de întrunire și de asociere), **coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, constatând că autoritățile nu au asigurat desfășurarea pașnică a marșului organizat pentru a marca Ziua Internațională împotriva Homofobiei, prin adoptarea unor măsuri suficiente pentru a controla contramanifestanții homofobi violenți. În special, deși au fost notificate cu nouă zile înainte de marș, autoritățile nu au utilizat această perioadă pentru o organizare atentă. Având în vedere atitudinea anumitor segmente ale societății georgiene față de minoritățile sexuale, autoritățile cunoșteau sau ar fi trebuit să cunoască riscul implicat de tensiunile asociate cu marșul în cauză. Astfel, acestea aveau obligația de a folosi orice mijloace posibile pentru a asigura desfășurarea pașnică a evenimentului, de exemplu prin declarații publice înainte de demonstrație, prin care să se promoveze o atitudine tolerantă și conciliantă, sau prin care potențialii infractori să fie avertizați cu privire la natura posibilelor sancțiuni. În plus, numărul ofițerilor de poliție din patrula prezentă la fața locului a fost insuficient; așadar, având în vedere probabilitatea de a avea loc ciocniri de stradă, ar fi fost prudentă desfășurarea de către autorități a mai multor ofițeri de poliție.

Lashmankin și alții împotriva Rusiei

7 februarie 2017

În această cauză, 23 de reclamanți din diferite părți ale Rusiei au susținut că

autoritățile locale au impus restricții severe în ceea ce privește adunările pașnice planificate de aceștia, fără nicio justificare corespunzătoare. În special, în cazul a patru dintre reclamanți, aceștia au propus următoarele adunări: o paradă a homosexualilor (gay pride) și o reuniune în centrul Sankt Petersburgului, la 26 iunie 2010; în aceeași zi, câte un pichet în patru districte administrative ale Sankt Petersburgului; o paradă a homosexualilor și o reuniune în Sankt Petersburg, la 25 iunie 2011.

Curtea a hotărât, în special, că **a fost încălcat art. 11** (libertatea de întrunire), **interpretat în lumina art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A constatat că autoritățile au impus restricții atât de drastice privind planurile reclamanților de organizare a unor evenimente publice încât au încălcat dreptul acestora la libertatea de întrunire. Restricțiile au inclus cerințe privind locația, data sau modul de desfășurare a evenimentelor, care au subminat însuși obiectivul acestora. Aceste restricții – precum și gama largă de alte măsuri luate împotriva reclamanților – au fost disproporționate și nejustificate. În plus, acestea s-au întemeiat pe dispoziții legale care nu ofereau nicio protecție împotriva utilizării arbitrare și discriminatorii a puterii autorităților. Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, **coroborat cu art. 11**, constatând că nu exista nicio procedură legală care le-ar fi permis reclamanților să conteste în mod corespunzător deciziile autorităților.

Alekseyev si alții împotriva Rusiei

27 noiembrie 2018

Această cauză, care include 51 de cereri introduse de șapte reclamanți, avea ca obiect refuzul continuu al autorităților ruse de a aproba cererile de organizare a unor manifestații LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali, transgen). Reclamanții s-au plâns cu privire la interzicerea organizării de evenimente publice LGBT, cu privire la absența unei căi de atac efective pentru repararea acestei situații și cu privire la modul discriminatoriu în care autoritățile au tratat cererile lor.

Curtea a constatat că prezenta cauză era similară cauzei *Alekseyev împotriva Rusiei*, cu privire la care s-a pronunțat în 2010 (a se vedea supra), și că ar trebui ca, în prezenta cauză, să reproducă hotărârea pronunțată în cauza *Alekseyev*. A hotărât că **au fost încălcate art. 11** (dreptul la libertatea de întrunire), **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) și **art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție în ceea ce privește șapte din cererile în cauză². Curtea a considerat în special că decizia de respingere a cererilor reclamanților de organizare a unor evenimente publice referitoare la LGBT nu putea fi justificată de motive de ordine publică și a încălcat dreptul acestora la libertatea de întrunire. De asemenea, a constatat că absența oricărei obligații din partea autorităților de a lua o decizie cu privire la evenimente anterior datelor la care trebuiau să aibă loc echivala cu lipsa unei căi de atac efective. În plus, decizia de a bloca evenimentele LGBT a fost motivată în mod clar de dezaprobarea de către autorități a temei demonstrațiilor și, prin urmare, a constituit o discriminare, cu încălcarea art. 14. În cele din urmă, Curtea a reiterat obligația statelor de a executa hotărârile sale și subliniat că Rusia ar trebui să facă eforturi susținute și pe termen lung pentru a adopta măsuri generale, în special cu privire la aspecte legate de libertatea de întrunire și discriminare.

Zhdanov si alții împotriva Rusiei

16 iulie 2019

Această cauză avea ca obiect refuzul autorităților de a înregistra organizațiile înființate pentru promovarea și protejarea drepturilor persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen (LGBT) în Rusia. Reclamantele au susținut în special că refuzul înregistrării organizațiilor reclamante a încălcat libertatea de asociere a acestora și a avut caracter discriminatoriu.

Curtea a decis să declare **inadmisibilă** plângerea depusă de unul dintre reclamanți, și anume bine-cunoscutul activist LGBT, Nikolay Alekseyev, din cauza abuzului de dreptul de a depune o cerere, ca urmare a declarațiilor sale ofensatoare și amenințătoare la adresa Curții și a judecătorilor acesteia, postate pe rețelele de

² Curtea a constatat că celelalte 44 cereri erau inadmisibile, întrucât nu au fost depuse în termen de șase luni de la decizia autorităților de a nu aproba organizarea un eveniment public LGBT

socializare. În ceea ce privește restul reclamanților, Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 11** (libertatea de asociere) din Convenție **și art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu art. 11**, cu privire la toate cererile. Curtea a constatat în special că motivul decisiv pentru refuzul înregistrării organizațiilor reclamante a fost faptul că acestea promovează drepturile comunității LGBT. În plus, aceasta a considerat că acest motiv nu putea fi justificat în mod rezonabil sau obiectiv și că, în plus, constituia o discriminare pe motive de orientare sexuală. Curtea a mai hotărât, cu privire la una dintre cereri, că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil – accesul la o instanță) din Convenție.

Cereri pendinte

Aleksejev si alții împotriva Rusiei (nr. 31782/15)

Cereri comunicate Guvernului rus la 15 ianuarie 2016

Aceste două cauze au ca obiect plângerile reclamanților cu privire la interzicerea desfășurării de adunări publice LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali, transgen), cu privire la absența unei căi de atac efective pentru a contesta aceste interdicții și cu privire la modul discriminatoriu în care autoritățile au tratat cererile lor de organizare a unor evenimente publice LGBT.

Curtea a comunicat cererile Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere), art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Rakurs împotriva Rusiei (nr. 44403/15), Maximum Centre împotriva Rusiei (nr. 49258/15), Perm Human Rights Centre (Centrul pentru Drepturile Omului Perm) (Perm HRC) împotriva Rusiei (nr. 35816/16) și Coming Out împotriva Rusiei (nr. 4798/15)

Cereri comunicate Guvernului rus la 22 martie 2017

Aceste cauze au ca obiect Legea privind agenții ruși din străinătate. Reclamantele sunt ONG-uri active în domeniul protecției drepturilor persoanelor LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali și transgen). Curtea a comunicat cererile Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 10 (libertatea de exprimare), art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere) și art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție.

Berkman împotriva Rusiei (nr. 46712/15)

Cerere comunicată Guvernului rus la 12 noiembrie 2018

Această cerere se referă la încercarea reclamantei de a participa la un eveniment public „autorizat” pentru sprijinirea persoanelor LGBT (lesbiene, homosexuali, bisexuali și transgen), programat să aibă loc în Sankt Petersburg, la 12 octombrie 2013.

Curtea a comunicat cererea Guvernului rus și a adresat părților întrebări în temeiul art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță), art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere), art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție și art. 35 (criterii de admisibilitate) din Convenție.

Dreptul la căsătorie (art. 12 din Convenție)

Schalk si Kopf împotriva Austriei

24 iunie 2010

Reclamanții sunt un cuplu de homosexuali care trăiesc împreună în cadrul unui parteneriat stabil. Aceștia au solicitat autorităților austriece permisiunea de a se căsători. Cererea lor a fost respinsă pe motiv că o căsătorie poate fi încheiată doar între două persoane de sex opus; această opinie a fost confirmată de instanțe. În fața Curții Europene a Drepturilor Omului, reclamanții s-au plâns, de asemenea, de refuzul autorităților de a le permite să încheie un contract de căsătorie. Aceștia s-au plâns de faptul că au fost discriminați din cauza orientării lor sexuale, deoarece li s-a refuzat dreptul la căsătorie și nu au avut nicio altă posibilitate de recunoaștere legală a relației lor, înainte de intrarea în vigoare a Legii privind parteneriatul înregistrat.

Curtea a constatat că **nu au fost încălcate art. 12** (dreptul la căsătorie) și **art. 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private

și de familie) din Convenție. În primul rând, a hotărât că relația reclamantilor intra sub incidența noțiunii de „viață de familie”, la fel ca și relația unui cuplu heterosexual aflat în aceeași situație. Cu toate acestea, Convenția nu obligă un stat membru să acorde acces la căsătorie unui cuplu format din persoane de același sex. Autoritățile naționale erau cele mai în măsură să evalueze și să răspundă nevoilor societății în acest domeniu, având în vedere că instituția căsătoriei are conotații sociale și culturale adânc înrădăcinate, care diferă foarte mult de la o societate la alta.

Chapin și Charpentier împotriva Franței

9 iunie 2016

Această cauză privea căsătoria dintre doi bărbați, oficiată de primarul orașului Bègles (Gironde) și ulterior declarată nulă de instanțele judecătorești. Reclamantii au susținut că limitarea căsătoriei la cuplurile heterosexuale constituie o încălcare discriminatorie a dreptului la căsătorie. Aceștia au susținut, de asemenea, că au fost discriminați în ceea ce privește exercitarea dreptului lor la respectarea vieții de familie, din cauza orientării lor sexuale.

Curtea a hotărât că **nu au fost încălcate art. 12** (dreptul la căsătorie), **coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării), și **art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie), **coroborat cu art. 14** din Convenție. Curtea a reiterat, în special, constatarea sa din hotărârea în cauza *Schalk și Kopf împotriva Austriei* (a se vedea supra), potrivit căreia nici art. 12, nici art. 8, coroborat cu art. 14, nu poate fi interpretat în sensul că impune statelor contractante obligația de a le acorda cuplurilor homosexuale acces la căsătorie. Curtea a observat, de asemenea, că această concluzie a fost reiterată în hotărârile în cauzele *Hämäläinen împotriva Finlandei* (a se vedea supra) și *Oliari și alții împotriva Italiei* (a se vedea supra) și că, având în vedere perioada scurtă de timp care s-a scurs de atunci, consideră că nu există niciun motiv să nu ajungă la aceeași concluzie în speță. În plus, Curtea a subliniat că Legea din 17 mai 2013 a acordat acces la căsătorie cuplurilor homosexuale, în Franța; așadar, reclamantii erau liberi să se căsătorească.

Orlandi și alții împotriva Italiei

14 decembrie 2017

A se vedea supra, secțiunile „Dreptul la respectarea vieții private și de familie”, „Uniuni civile”.

Protecția proprietății (art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție)

J.M. împotriva Regatului Unit (nr. 37060/06)

28 septembrie 2010

Reclamanta era divorțată, mamă a doi copii care locuiau în principal cu tatăl lor. Începând din 1998, a trăit cu o altă femeie, în cadrul unei relații de lungă durată. În calitate de părinte nerezident, aceasta era obligată, conform dispozițiilor privind pensia alimentară, să contribuie din punct de vedere financiar la educația copiilor. Reclamanta s-a plâns de faptul că era o diferență considerabilă între suma pe care aceasta era obligată să o plătească, de aproximativ 47 GBP pe săptămână, și suma de aproximativ 14 GBP, pe care ar fi trebuit să o plătească dacă ar fi avut o nouă relație cu un bărbat. Ea a susținut că, atunci când a fost stabilit cuantumul pensiei de întreținere a copiilor, pe care era obligată să o plătească, autoritățile au discriminat-o din cauza orientării sale sexuale.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu art. 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1** la Convenție. A constatat, în special, că normele privind întreținerea copiilor, aplicabile înainte de introducerea Legii privind parteneriatul civil, erau discriminatorii în ceea ce privește relațiile între persoane de același sex.

Texte și documente

A se vedea, în special:

- pagina web a Consiliului European privind **„Orientarea sexuală sau**

identitatea de gen”

- **Manual de drept european privind nediscriminarea – Ediția 2018**, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene / Consiliul Europei, 2018
-

Contact pentru presă:
Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08